

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM2019/25

Tillie Martinussen

15. oktober 2019 – 1. behandling

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om virksomheders og offentlige myndigheders samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter.

(Naalakkersuisoq for Råstoffer og Arbejdsmarked)

I princippet har forslaget et ganske sympatisk udgangspunkt.
Men støtteværdigt er det ikke i sin nuværende form.

Der er en række forhold der skal medtages, før man begynder at regulere et i forvejen stærkt reguleret arbejdsmarked.

Vi mener grundlæggende i Samarbejdspartiet ikke, at vi skal regulere arbejdsmarkedets parter så stramt som vi gør.

Vi kan se, hvad stramningen af arbejdskraft udefra har medvirket af eftervirkninger i form af mangel på arbejdskraft, mangel på uddannede, for ikke at tale om det signal det sender vort kære Rigsfællesskab, omverden osv.

Tilflyttende arbejdskraft er ikke bare velkomment og ønskeligt, men nødvendigt for vor fremtidige velfærd. Med en stigende ældre befolkning, færre fødte børn, og en netto-udvandring der stiger, samt en migration fra mindre byer til større byer, og en lav uddannelsesprocent, bør vi sikre skridt mod flere tilflyttende. Som bliver her.

Og tidligere reguleringer af erhvervenes autonomi har ikke været succesfulde.

Man fjerner altså lysten til at skabe og drive virksomhed her i landet.

Ikke alene har vi et skattesystem der er tungt, og tungt at administrere, ligesom obligatorisk pension, så ønsker man på anden del af denne samling at indføre tvungen inddrivelse – i stedet for at henlægge det til inddrivningsvirksomheder på et privat marked, og at anvende eksisterende ordninger m.v.

Nu vil man stramme grebet yderligere om erhvervslivet. Man kalder det en frivillig stramning, men det er dog en stramning.

Der lægges op til, at uden at man ønsker at deltage "frivilligt", lider man på opgave-udbud fra det offentlige. Altså må det antages at erhverv der varetager services for det offentlige først og fremmest rammes af den tvungne frivillighed.

Et eller andet sted, tænker vi, at man lige så godt kunne lave en gammelkommunistisk stat. Der er ganske enkelt for mange restriktioner, og reguleringer der ikke giver mening andre steder end i politikernes hoveder. Det skal vi altså væk fra.

Vi nævner én gang til, behovet for reformer i stedet, og arbejdskraftens frie bevægelighed i Norden, Rigsfællesskabet og en ligestilling af vore tilflyttende og hjemmehørende. Samfundet har behov for det.

Ligesådan er der en række problemer ved nærværende, som Naalakkersuisut øjensynligt ikke er helt obs på:

- 1) Hvor skal lærlinge og praktikanter bo, når der er så massiv kollegiemangel i uddannelsesbyerne?
- 2) Hvad skal virksomhederne stille op med lærlinge og praktikanter der ikke kan arbejde pga. sociale

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

problemer, misbrugsproblemer, eller andre personlige eller faglige problemer?

Skal erhvervene til at være socialkontorer samtidig, for de kan ikke engang henvise disse til en skole-ordning eller socialvæsnat til udredning sådan som det er i dag. Altså tvinges de til at udviske deres egen konkurrence-evne ved en tvungen ordning. Og ikke mindst: Lærlinge og praktikanter får en dårligere uddannelse, fordi de er i tvungen, frivillig ordning, hvor man må tåle dem, for at få opgaver.

3) Principielt set, lyder det som en god idé at lærlinge obligatorisk skal søge om pladser på jobportal, men vejledningen i at skrive dem lyder som en tung omvej. Hvordan skal dette sikres i praksis? Fjerner man så de studerendes SU hvis de ikke har en ansøgning derinde?

4) Man skaber mere bureaukrati for erhvervslivet ved at føre et register over hvorfor og hvorfor ikke, de ansætter eller kan tage en praktikant eller lærling.

Mage til kontrolsamfund skal vi godt nok lede længe efter.

Vi er enige i, at man bør søge at stimulere uddannelser til de jobs hvor der er behov, men var det ikke en idé at sikre dette igennem tiltag i *skolerne*, i stedet for tiltag som erhvervslivet skal betale?

Det virker som mere og mere en falliterklæring. Først sænker man kravene til uddannelser, så er der ikke boliger nok, så kan man ikke sikre en tilstrækkeligt god løn til pædagoger og lærere, og man formår heller ikke at lave en kollegieudbygning, samt boligmasse-udbygning hvor der er behov.

Til gengæld henter man hænder i erhvervslivet, penge fra dem, pålægger dem det offentliges registreringsbyrder – og til hvilken nytte ?

– Og tvinger dem så til at følge endnu et forslag, som måske er velment, men som faktisk i praksis bliver en byrde.

Og så vil man have offentlige ansatte til at administrere en smiley-ordning.

Jamen hvorfor skal vore kræfter dog bruges på den slags detail-regulering, når vi har så mange andre presserende opgaver?

Ligeledes indeholder forslaget en meget tydelig fordeling af opgaver de kan byde på; gør som vi beder om, ellers får I ikke opgaverne. Det er da lidt et kvælertag, er det ikke?

Var det ikke bedre at skabe reelle incitamenter, og tage fat på de flaskehalseproblematikker vi oplever?

Således gøres arbejdet langt mere positivt for lærlinge og praktikanter, og vi sikrer en bedre sammenhængskraft for de unge under uddannelse.

Skolerne skriver selv, at der mangler kollegiekapacitet, skolekapacitet, og i nogle brancher lærepladserne. Hvis kvaliteten af lærlinge og praktikanter er høj nok – altså hvis de er blevet uddannet godt og forberedt godt, bør det ikke være et problem at afsætte dem til gode forløb, under eksisterende ordninger.

Altså, skal vi have løftet niveau for uddannelsesoptagne, for uddannelserne selv, og udbedre kollegiemangel, lærermangler, og få set på adfærdsproblemer og disciplin i et behandlende øjemed, først og fremmest.

Der nævnes også mangel på undervisere, udstyr, rammer, vejledere m.v. i nærværende, noget vi også kan starte med at rydde op i.

Vi foreslår at vi i stedet for nærværende, vedtager, at arbejde med kvaliteten i uddannelserne, vurderingsforløb af de unge og deres arbejdsevner – som at stå op, sociale problemer, kundskaber m.v. i skolesystemet – *inden* de sættes ud i praktik,- og lærlingeforløb. ☺

Vi støtter at Naalakkersuisut tager kontakt til erhvervet for at høre om kompleksitetsproblemerne, og er helt sikre på, at de vil angive nogle af de samme ting, som vi oplister her.

**SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET**

Læringsmiljøer skal være stimulerende, og inkluderende, og sikre en høj kvalitet inden vi slipper de unge løs på arbejdsmarkedet – også selv om det kun er i "øve-job".

De udgifter der her forventes, mener vi er bedre brugt på forbedring af det af os her fremlagte.

Kan vi ikke få mere fokus på kvalitet af uddannelser fra barn til voksen, og dermed sikre et godt og levende arbejdsliv?

Med disse få ord forkaster vi nærværende forslag.